

I. Czytanie ze zrozumieniem

W murowanej kaplicy Akademii Weltona - prywatnej szkoły położonej wśród dalekich wzgórz Vermontu - po obu stronach szerokiej nawy siedziało ponad trzystu chłopców ubranych w odświętne szkolne bluzy. Między nimi zasiedli ich pełni dumy rodzice. Wszyscy czekali w napięciu. Kiedy rozbrzmiały pierwsze taktę płynącej z dud muzyki, przygotowujący się w przedśionku do ceremonii stary, siwy mężczyzna wziął do ręki świecę i podpałił ostrożnie knot. Sinoniebieskie wnętrza rozjaśniło się bladym światłem. Zagubiony w fałdach obszernej toggi staruszek ruszył wolnym krokiem ku głównej nawie, osłaniając drżącą dłonią przygasający w podmuchach przeciągu płomień. Za nim podążył czteroosobowy orszak chłopców, którzy na wysoko uniesionych drzewcach dźwigali szkolne sztandary. Na końcu kroczyli pedagodzy Akademii w czarnych togach oraz nielicznie przybyli jej absolwenci.

Dyrektor szkoły, Gale Nolan, krzepki mężczyzna nieco po sześćdziesiątce, stał przy mównicy, gdzie zwykle kapłan czyta swoje niedzielne kazania, i spokojnym wzrokiem śledził idących. Czekał cierpliwie, aż procesja dobiegnie końca.

Staruszek zatrzymał się przed prezbiterium i odwrócił ku zgromadzonemu. Cztery chłopcy ze sztandarami minęli go, uroczyście wkroczyli na podium i stanęli sztywno przed przygotowanymi dla nich krzesłami. Po nich swoje miejsca w prezbiterium zajęli nauczyciele i absolwenci.

Staruszek uniósł świecę i postąpił krok naprzód.

- Panie i panowie... chłopcy... - donośnym głosem odezwał się dyrektor, wskazując palcem płomień. - Oto światło wiedzy! (...)

Cztery chłopcy opuścili drzewca na posadzkę i z ulgą usiedli na krzesłach. Na poręczach widniały wyszyte złotą nicią słowa:

TRADYCJA, HONOR, DYSCYPLINA, DOSKONAŁOŚĆ.

Zapadła cisza.

Staruszek podszedł do pierwszego rzędu, w którym siedzieli najmłodszy uczniowie Akademii, trzymający w dłoniach nie zapalone świeczki. Nachylając się nad pierwszym z nich, ostrożnie przysunął swój płomyk do knotu świecy chłopca.

- Światło wiedzy - zaintonował ceremonialnie dyrektor Nolan - zostało przekazane młodemu przez starszeństwo!

Następnie chłopiec zapalił świecę swojemu sąsiadowi, ten przekazał płomień kolejnemu i w ten sposób symboliczne światło trafiło do wszystkich uczniów rozpoczynających edukację w Akademii Weltona. (...)

Podniosły nastrój zakłóciło gwałtowne szuranie nóg. Szesnastoletni Todd Anderson, jeden z nielicznych, którzy zamiast odświętnej bluzy mieli na sobie zwykle wełniane swetry, ociągał się długo, gdy jego koledzy stawali w równym rzędzie. Matka niecierpliwie szturchnęła go łokciem w ramię.

N. H. Kleinbaum, *Stowarzyszenie umarłych poetów*. Dom Wydawniczy REBIS, Poznań 2000, s. 5-6.

1. Zamieszczony wyżej fragment powieści dotyczy:

- A) wyborów samorządu szkolnego B) uczestniczenia w mszy świętej
 C) inauguracji roku szkolnego D) ogłoszenia wyników egzaminu

2. Raczej nie przydało blasku opisanej uroczystości:

- A) wniesienie szkolnych sztandarów B) zapalenie świecy przez staruszka
 C) zachowanie Todda Andersona D) odświętne ubranie uczniów

3. Przebieg uroczystości wskazuje, że w szkole Nolana:

- A) ważna jest spontaniczność B) liczy się ceremoniał
 C) nie okazuje się szacunku starszym D) nie przykłada się wagi do nauki

4. Zachowanie Todda Andersona wskazuje, że chłopiec:

- A) nie akceptuje szkolnych zwyczajów B) lubi szkolną atmosferę
 C) chce nosić szkolny sztandar D) chce wyzwolić się spod opieki matki

5. Zapalona przez staruszka świeca symbolizowała:

- A) dyscyplinę B) honor C) wiedzę D) tradycję

6. Najważniejszym elementem uroczystości było:

- A) odczytywanie haseł B) przekazywanie światła C) sprawdzenie obecności D) wejście nauczycieli i absolwentów

II. Nauka o języku

7. Błąd językowy znajduje się w zdaniu:

- A) Uważaj, zwierzęta mogą pobóść. B) Pomógł plemieniowi Indian.
 C) Dziewczyna była nad wyraz piękna. D) Chrząknęliśmy z dezaprobatą.

8. Wyrazy bliskoznaczne są zapisane w szeregu:

- A) powolny, gwałtowny B) apodyktyczny, bezwzględny C) anachroniczny, modny D) akceptować, akceptacja

9. Podmiot domyślny znajduje się w zdaniu:

- A) To było bardzo dawno temu. B) Kto weźmie udział w zawodach?
 C) To był znakomity film. D) Nigdy z nim nie rozmawiałem.

10. Prawidłowo wskazano (podkreślono) podmiot w zdaniu:

- A) Ciągłe rozlegało się wołanie o pomoc. B) Na półkach i ławkach leżały jakieś drobiazgi.
 C) Na ulicy nie było żadnych samochodów. D) Nikt nie potrafił odpowiedzieć na pytanie.

11. Orzeczenie imienne znajduje się w zdaniu:

- A) Nie znał nikogo z nas. B) Był najlepszym sportowcem. C) Pisała świetne wiersze. D) Będziemy rozmawiać na ten temat.

12. W zdaniu *Marek szybko napisał coś na kartce papieru.* - przydawka jest wyrażona:

- A) zaimkiem B) rzeczownikiem C) przysłówkiem D) wyrażeniem przyimkowym

13. W zdaniu *Przez kilka dni nikt z nas nie mógł podjąć żadnej decyzji.* - dopełnieniem jest wyraz:

- A) kilka B) nikt C) żadnej D) decyzji

14. W zdaniu *Basia zawsze była najmądrzejszą w klasie.* - nieprawidłową formę ma:

- A) okolicznik B) przydawka C) orzecznik D) wyrażenie przyimkowe

15. Wypowiedzenie *Dzień był pogodny, więc wybraliśmy się na wycieczkę.* - jest zdaniem:

- A) współrzędnie złożonym przeciwstawnym B) współrzędnie złożonym wynikowym
 C) podrzędnie złożonym dopełnieniowym D) podrzędnie złożonym okolicznikowym

16. W zdaniu *Zaraz pomogę ci w domowych porządkach.* - jest okolicznik:

- A) przyzwolenia B) czasu C) sposobu D) celu

17. Upodobnienie głosek pod względem dźwięczności zachodzi w wyrazie:

- A) stokrotka B) żaluzja C) okrzyk D) straszycło

18. Nieprawidłowo napisano skrót w zdaniu:

- A) Nie znaleźmy dr. Nowaka. B) Mam tylko 5 zł. w portfelu.
 C) Mieszkał na os. Młodości. D) Skrót cdn. pojawia się w serialach.

III. Literatura

19. Na uroczystość przedstawioną w II części „Dziadów” A. Mickiewicza przybyły duchy dzieci, które cierpiały za to, że:

- A) nikogo nigdy nie kochały B) trwoniły czas na zabawę
 C) kaprysiły i dokuczały innym D) niszczyły ubrania i zabawki

20. Widmo w II części „Dziadów” przestrzega zgromadzonych, że:

- A) należy pracować uczciwie i rzetelnie B) trzeba z wdzięcznością przyjmować dary Boże
 C) nie wolno bezmyślnie trwonić majątku D) ludziom należy okazywać serce

21. Obłuda Rejenta wychodzi na jaw (w utworze pt. „Zemsta”), gdy powołując się na Boga:

- A) nakłania sąsiada do zburzenia muru B) wyludza pieniądze od Podstoliny
 C) okłamuje Klarę w sprawie majątku D) zmusza syna do małżeństwa

22. Komizm charakterów w „Zemście” polega na:

- A) nadmiernym wypukleniu niektórych cech bohaterów B) kontrastowym zestawieniu śmiesznych słów
 C) postawieniu bohaterów w nietypowych, komicznych sytuacjach D) stosowaniu parodii w punkcie kulminacyjnym utworu

23. We fraszce Jana Kochanowskiego pt. „O doktorze Hiszpanie” bohater skarży się słowami:

- A) „na palcu masz dyament, w sercu twardy kamień” B) „szedłem spać trzeźwo, a wstanę pijany”
 C) „jakoby słońce zaszło, kiedy nie masz ciebie” D) „nic teraz po mych fraszkach, bo insze nastaly”

24. „Tren V” nawiązuje do:

- A) filozofii horacjańskiej B) kultury chrześcijańskiej C) źródeł mitologicznych D) starożytnego stoicyzmu

25. Bajka to utwór literacki, który zawiera:

- A) szczęśliwe zakończenie B) elementy fantastyczne C) alegorię D) zabawny nastrój

26. W satyrze pt. „Żona modna” jest zawarta krytyka:

- A) pijaństwa B) pieniactwa C) lenistwa D) rozrzutności

27. Książę Kirkor (w dramacie pt. „Balladyna”) zawitał do chaty Wdowy, gdyż:

- A) tam skierował go Skierka B) chciał odpocząć w podróży C) zasląbił w drodze D) poszukiwał korony Popielów

28. Tomek (w książce pt. „Tomek na wojennej ścieżce”) zwrócił się do Indian z prośbą o:

- A) odnalezienie leczniczych ziół B) zaprzestanie ataków na turystów
 C) ochronę podczas wędrowki przez Góry Skaliste D) pomoc w poszukiwaniu Sally

29. Podczas rodeo Tomek uzyskał pomoc od Indian (w książce pt. „Tomek na wojennej ścieżce”) z wdzięczności za:

- A) dostarczenie do rezerwatu zapasów żywności B) umożliwienie wodzowi ucieczki z aresztu
 C) informację o stacjonowaniu wojsk na granicy D) odnalezienie skarbu plemienia Nawajów

30. Duch Wigilijnej Przeszłości ukazał Scrooge`owi (w książce pt. „Opowieść wigilijna”):

- A) smutek codziennego życia B) piękno każdej chwili C) utraconą miłość D) chorobę i nieszczęście